

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr. 12. Tipografia „Aradul”

INSERȚII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Abonamente:
un an . 520 Lei
6 luni . 260 Lei
3 luni . 130 Lei

Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

DIRECTOR: ION MONTANI.

2 Lei ex.

State mici, dar cu interese mari

— România la împărțirea dreptății —

Arad, 27 August

Conferința de la Londra cu rezultatele ei a fost, precum cu o prudență sinceritate a declarat primul ministru al Franței d. Herriot, a începutul reparărilor definitive a continentului european.

Știu că mai sunt încă vreo câteva hopuri de trecut, printre care mai riscante sunt acțiunile strănești a grupului marilor finanțieri internaționali cari jonglează cu ordinea impusului Germaniei în chestiunea reparărilor de ordin material datorite statelor mici, înlăturându-se până acum în mod sistematic organele care fixează modalitățile aplicării definitive a clauzilor tratate.

Poate că stătea mare stăruie în a crede că procederea lor față de aliații cei mici nu prezintă o decidență importantă. Sunt însă oameni mici cari cred cu totul altfel.

Știu că exclusivismul marilor finanțieri este o piedică pe care o pun în cale salvgardării definitive a intereselor comune, și în parte ale fiecăruia, străns și iremediabil legate între un lung spațiu de timp.

Neapăsarea ce se face statelor mici este nodul gordian al întregii chestiuni a păcii. Căci în orice așezare de lucruri menită să devină normă nu se poate, sub nici un fel, înlătura elementul moral.

Formula întrebătoare o vreme, la Conferința de la Versailles și la cele următoare, față de statele mici, era precum jignitoare prin chiar termenii întrebătoare. State cu „interese secundare”, așa erau denumite, în afară de trei sau patru, țările cari au săvârșit sacrificii, pentru cauza umanității și a dreptului.

Mulți s'au întrebât că, dacă nu se poate stabili o egalitate între mari și mici, fiindcă cei mari au drepturi mai mari, atunci ce rost mai are modalitatea cu totul diferită a compunerii Ligii Națiunilor, bazată pe un principiu mai apropiat de echitate? De ce statele mici sunt reprezentate acolo într-o proporție mai mică? E drept că rolul ligii națiunilor e mărginit și că înseși hotărârile în căderea ei rămân a fi controlate de consiliul ambasadurilor. Dar totuși, aceasta nu exclude reprezentarea unui principiu aplicat în compunerea celei mai mari — fie și în teorie — puteri mondiale, — cum se spune ligii națiunilor.

Cam acestea vor fi fiind considerațiunile juste cari determină sarcinile acțiune diplomatică din următorul timp a României, acțiune condusă cu atâta tact dar și cu atâta conștiință demnității noastre, de către ministrul de externe, domnul I. G. Duca.

O miie și unu de argumente pledează în favoarea tezei că față de interesele proprii, toate statele din Alianță trebuie să aibă drepturi egale. Formula țăriiilor „cu interese secundare”, — aplicată de sigur la cantumul de interese contopite al blocului Alianților — conținea în ea înșelași o mare nedreptate și un atentat la logică și la bună simț. Nu există țară cu interese secundare, ci numai țară de interese secundare pentru alții mari. Dar și aci însă este o eroare.

Organele din țările alianței dreptului va fi având, firește, interese secundare. Dar toate, absolut toate, au interese principale. În special România și Serbia cari au suferat sub cotofirea sălbatică a unui imbecil neomenos, sunt cele mai încercate.

Din punctul de vedere al reparațiilor ce i-se datorează și al asigurării granițelor sale, România are interese capitale. Cea mai dialectică argumentație diplomatică nu poate eluda acest adevăr.

Dece dar s'ar mărgini calitatea României de a-și valorifica drepturile ei necontestabile în privința despăgubirilor? O justă reparație și posibilitatea de a o dobândi la termene apropiate fixate, nu înseamnă oare o chestiune de existență pentru țara noastră?

În ce privește asigurarea granițelor, România și Mica Antantă al cărei pivot este, nu trebuie să aibă ca primul cuvânt în chestiunea controlului proiectatei dezarmări, pentru Ungaria, Austria și Bulgaria? Dacă fiind scopul exclusiv pacific al noii constelații politice din centrul Europei, logica dictează că ea singură, fiind propriile ei interese în joc, trebuie să dicteze modalitățile acestui control.

Sunt chestiuni cari trebuiesc puse cu toată lăria dreptății din care izvoresc. Consolidarea României și asigurarea granițelor ei împotriva oricărui atentat dușmănesc nu constituie oare o garanție mai mult pentru Alianții pe cari evenimentele îi vor pune, pe viitor, poate, în poziții să mai aibă cel puțin aceiași noștre pe care a avut-o de concursul nostru?

Este, aci, argumentul suprem care pune la îndoială menținerea și pe viitor a procedurii față de statele mici. De aceea nu credem în permanentizarea ei. E poate numai o chestiune de ordin psihologic care întârziează renunțarea la o atotputernicie convenabilă și explicabilă omeneste. Credem însă că, la timpul oportun, se va prezenta inexorabilă revărsare în legalitate a celor ce au rămas în numele dreptății în care au crezut.

Și asta pentru că suntem dintre țările mici, dar cu interese mari, cari sunt, tot așa de mari, și ale Alianților noștri.

NOTE
„E mult de lucru!”
Arad, 27 Aug.

„E mult de lucru!”
Așa se intitulează darea de seamă, pe anul 1923-24, despre activitatea despărțământului Sibiu al „Asociației pentru literatura română și cultura poporului român”, dare de seamă despre o activitate culturală care ar trebui să servească de îndemn pentru toate despărțământurile acestei vechi și harnice „Asociații”.

Răsfoind broșura care ne înfățișează darea de seamă, am rămas uimiți de două dară ce-au dat-o, în cursul celor din urma doi ani, împotriva întinerului intelectual din despărțământului Sibiu.

Au fost, rând pe rând, cercetate vreo 35 de comune din județul Sibiu, unde s'au ținut săzătorii culturale și s'au inaugurat biblioteci pentru popor.

La Sibiu s'au ținut conferințe, între alții I. P. St. Mitropolitul Dr. Nicolae Bălan, Ministrul de externe I. G. Duca, prof. G. Bogdan-Duică, Dr. I. Lupas, general L. Manolescu, N. Balănescu, vice-președinte al Camerii Deputaților, etc.

Excursiile la sate, au fost îndebzite, foarte instructive. S'a luat contact cu sufletul neamului; cu nevoile lui imediate, cu bolile de care suferă, cu nevioniștii culturali ai „Astrei” au fost, pretutindeni, primiți cu cea mai mare simpatie și încurajați în opera lor de luminare a poporului.

E mult de lucru!
Despărțământul Sibiu dă un exemplu de activitate, mai presus de orice laudă.

Acum când, tot această generoasă „Asociație”, sârbătorește, cu participarea întregului neam românesc, centenarul lui Avram Iancu, n'avem cuvinte destule de puterice, și ne exprimăm bucuria pentru activitatea ei crescândă.

„Asociația” are în fața ei un imens câmp de muncă. Serbările centenare în memoria Marului nostru erau Avram Iancu, nadejduim, vor fi începutul marelui unei uriașe, neinterupte ofensive culturale.

În aceste vremuri, în care politicismul învârbite și dărâmat ceea ce trebuie întărit și învârbite, din tot sufletul, ca „Asociația” noastră să concentreze toate forțele culturale ale Ardealului și să conducă, cu hotărâre și entuziasm războiul nostru cultural de dincoace de Carpați.

Ar fi, de bunăsimă, cea mai mare operă de întărire a noastră, pe aceste pământuri, câștigată după atâtea suferințe și lupte. (X.)

Dnii Duca și Marincovici
Avem dela ministrul de externe informația că dl Marincovici noul ministru de externe al Jugoslaviei, ne fiind până în ultimul moment sigur că va putea lua parte la adunarea Ligei Națiunilor și-a manifestat dorința de a se întâlni la Lubliana cu domnia I. G. Duca și d. Beneș.

În ziua de 28 August, ministrul nostru de externe va conferi deci cu colegul său jugoslav.

Nu se atribute nici o însemnătate deosebită acestei întrevederi, acordată între cele trei țări fiind complet. Această întvedere va fi mai mult o luare de contact personal între îndrumătorii politice externe a Micii Înțelegeri. E bine înțeles că se vor examina la Lubliana chestiunile pendinte între aceste țări.

România și adunarea Societății Națiunilor

După informațiunile pe care le avem, dela ministrul de externe, adunarea generală a Ligei Națiunilor din anul acesta nu cuprinde nici o chestiune care să privească mai direct interesele României.

Singurele chestiuni într'adevăr importante sunt acelea cari privesc asistența mutuală și dezarmarea.

Având în vedere, însă, desăcurdul care s'a produs pe aceste chestiuni

Catolicii unguri din Ardeal și Papa

Oficiul guvernului din Ardeal, nemulțumiri de atitudine Sfântului Scaun, amenință cu ruperea relațiilor cu Roma. Ungurii cer menținerea tuturor privilegiilor din trecut a statului quo și a episcopiei greco-catolice de maghiarizare din Haidudorog.

Pretențiunile ungarilor n'au în ele nimic religios ci sunt pur politice. Ei înțeleg ca biserica catolică să fie o simplă uneltă în mâna ireidentismului. Episcopii catolici ar trebui, după părerea conducătorilor maghiarimeii, din Ardeal, să transforme amvonul, — ca în primele timpuri ale alipirei, — într'un mijloc de răzvrătire și ațăzare.

Nemulțumirea de azi a ireidentismului înșă n'ar trebui îndreptată contra Romei, ci contra Statului român, care sub nici o formă nu poate îngădui continuarea vechilor sisteme, decurgând din vechile privilegii.

Religia trebuie despărțită de politică și Sf. Scaun, în curent cu tendințele moderne șiște aceasta.

ANCHETELE NOASTRE

De ce este scumpă apa în Arad

Construcții dificile. — Avantagiile pompelor centrifugale. — Proiecte pentru viitor pentru ieftinirea apei

Arad, 27 August

Față de prețul atât de ridicat al apei — 12 lei pe m. c. — m'am simțit dator să întreprind o anchetă amănunțită, fapt pentru care m'am adresat dlui ing. Kauffman, noul conducător al Uzinelor comunale.

Fiind pus în curent cu scopul vizitei mele, dsa cu o gentilețe — puțin obișnuită autorităților locale — a binevoit să mi facă o foarte lungă dare de seamă în chestiunea apei, punându-mi în față întreg planul conductelor orașului Arad.

Construcții dificile
În fața acestor planuri — explicate bineînțeles de către dl ing. Kauffman — m'am convins, ca și dsa că primul motiv că a este scumpă în Arad, este chiar construcția acestei canalizări, care face să întrebunțeze o forță motrice, de două ori, în același scop!

Cu această stare de fapt, dl conducător al Uzinelor Comunale, care a fost înlocuit cu actualul, a trebuit să stea în fruntea acestor Uzine atât amar de vreme, îmbogățindu-se în cel mai nerușinat mod — în sarcina locuitorilor Aradului — ca să vină, tânărul inginer Kauffman, să găsească această bubă, vizibilă și celui mai orb dintre orbi, chiar la prima aruncătură de ochi. Nu se poate arunca în sarcina fostului conducător reaua construcție, dar este știut faptul că prin drumuri împădurite și ajungi greu la lumina și dlui fost conducător, aceasta îi pricia după cât se vede.

Dar să revenim la chestiune.

Aradul se alimentează din izvoarele a cinci fântâni, ale căror adâncimi variază între 95 și 45 m. Apa din aceste fântâni este scoasă cu ajutorul aerului comprimat și în loc să fie trimisă direct în canale, este adusa în marele rezervor situat în imediata.

FOILETON

Cu prilejul centenarului Avram Iancu

CRAIUL MUNȚILOR

— Baladă istorică —

(Urmare și sfârșit)

Avram când le auzea
Toate cantele îngălbinea,
Și n're ca iute fugea
Între cai de povară
Ce-au venit la țarg de țară
Cu doniți și cu ciubară.
Cu doniți și cu ciubară.
Și pe un cal mână punea
Și căpăstrul i-l tăia,
Dăja gard îl deslega
Și pe loc încăleca.
Și ca vântul se ducea
Și ca fulgerul trecea.
Peste deal și peste vale
Nu căuta pe unde-i cale
Ci fugea, fugea, fugea,
În toate satele sta
Cu preoții sfătuia
Și poruncile împăria.
Și când ei din grai grăi
Voinicii se adunau
În tulinic pogan suflau
Clopote în dungă trageau
Puștile și le căutau
Tunuri de doage făceau
Și pe dealuri le puneau
Și la luptă se găteau
Și gata pe când erau —
Și stafetele veneau,
De știre craiului dau
Cu grai viu și pe hârtie

De luptă gata să fie
Că vin gloate de husari
Cu generali de cei mari
Da nu vin pre cum să vie,
Cum e data 'n bătălie,
Ci vin tiptil prin tufiș
Să lovească pe furiiș
Și pe unde ei sosesc
Case, sate pustietice.
Craiu Avram asculta,
Sub musteață suridea,
Cătră voinici se 'ntorcea
Și din graia așa grăia:
Fraților
Lubiților,
Nu vă chem să osândiți,
Nu vă zic să asupriți
Ci vă cer — eroi să fiți —
Țara noastră s'o păziți!
Dreptul altui? nu luați
Dar pe al vostru-l apărați...
Noi nu vrem să atacăm
Pe nime nu supărăm,
Dar când uită cineva
Ce-l dator ca să ne dea
Și vine 'n casă la noi
Cu potcă și tărăboi,
Apoi oamenii stabii am fi
Dacă nu i-am ști primi,
Iată dar cuvântul meu;

Puneți gând în Dumăzeu
Faceți cruce și gândiți
Că azi cinstea v'o păziți,
Neam și lege v'o cinstiți
Când de aici la drum porniți —
Că pentru neam voi și muriți
Haideți dar!...

Munții sunau
Tulnicile răsunau
Gloate din pădurii ieșeau
Și la luptă năvăleau
De dușmani se apărau.
Și era prin cel pustiu
Tot firul de iarbă viu
Și prin vale că era
Vie, frunză și iarba.
Toată lunca clocotea
Tot văzduhul răsună
Vale de sânge curgea.
Vale dușmanul când vedea
Oastea cum i se ducea
Se ducea pe cea lume
Să nu i mai știe de nume.
Atunci Doamne, ce făceau?
Una două se gândeau
Și la fugă o tăiau
Și fugeau, fugeau călare
Până lângă Dealul Mare
Dar acolo ce era?
Călea nime n'o afla
Că era bine tocmită
Cu fagi mari bine proptită
De voinici aleși păzită
Și era mă-re era
Că pe dealuri învia
Toată frunza și iarba
Și cu pietri arunca
Și ploaie de foc ploua

Pe păgâni îi nimerea
Și pe jos îi așternea
De pământu-i înghețea
Și țara de ei scăpa

Pe munții de aur sus
Culo sus
Lângă apus
La marginea soarelui
La arșiunea cerului
Unde-i câmpul dorului.
Dorului de libertate
Dorului după dreptate
La o gură de izvor
Lângă-al muntelui picior
În poiana fermecată
Pe flori de bujor culcată
Cine mă-re că era?
Cine să fi fost alta
Decât zina Frumoasa?
Cu capul pe mână sta,
Și din inimă ofta...
Lângă ea
Cine ședea?
Cine din frui cântă?
Ședea craiu munților
Ședea domnul codrilor
Ședea și pe veselește
Și cu mândra se iubește
— Din grai așa-i grăiesc:
Și frumoasă iubita mea
Că până-i lunca cu flori
Și poiana cu bujori
Codrul cu glas de cocori
N'avem vreme să jelim
Ci ca să ne veselim
Că până ne vedem trăim

Mica publicitate

CAUT avocat ori candidat perfect în practică cu intrare de la 15 Septembrie a. c. Adresele sunt a-se trimite: Dr. Iustin Miron avocat, Arad.

ȘCOALA de INDUSTRIE CASNICĂ din Str. Capitan Ignat No. 10 Arad, primește comenzi pentru anul școlar ce urmează a se începe.

TREICOLOR de MATASĂ și steaguri naționale au sosit la Librăria Concordia Arad, Str. Eminescu 10.

DE VÂNZARE o CASĂ cu 2 locuințe în Str. Jelu Nr. 16. O locuință, 2 cam. și 1 buc. se poate ocupa la 1 Oct. Adresa la: G. Muntean, la Librăria „Concordia“.

VAND IEFTIN: mai multe mobile în stare bună și o mașină de cusut „Singer“, cu preț ieftin. Doritorii se vor adresa la Str. Costache Negri Nr. 8, dlui Bosinceanu.

Dela Primăria Comunală din Sântana.

Publicațiune.

Primăria comunală din Sântana aduce la cunoștință publică, că târgurile săptămânale la Sântana vor fi ținute în ziua de **Joi**. Vite, cai, oi și porci încă se pot valorifica. Târgurile anuale se vor ține în prima zi de **Sâmbătă** din lunile Martie, August și Octombrie st. n. Sântana, la 20 August 1924.

Ardelean Alex. m. p. notar. Anton Szeifer m. p. primar.

Insertii se primesc la Administratia ziarului

Primește vestimente și haine spre a le coase cu cel mai fin gust **ALEXANDRU LISSEM** salon de modă englez și francez Arad, Piața Avram Iancu Nr. 2.

Francisc Nagy

sticlar, Arad, Bulev. Regele Ferdinand I. 30-36. Iși recomandă obiectele de sticlă și porțelan din prăvălie cu cele mai ieftine preturi. Furnizează sticlă la ferestri după măsura cadrului cu 120 Lei metrul pătrat.

Țigla

duplu fălțuită Nr. 253, cea mai bună calitate cu cele mai ieftine preturi se capătă la

Alexandru Pollák fabrică cu aburi pentru țigle, Arad

In atențiunea părinților, otelierilor și a internatelor! **PLAPOME** haine pentru dame și copile și mantale mai ieftin ca ori-unde la: **OSZKAR MENCZER**, prăvălie pentru confecțiune p. dame și copile Arad, Bulev. Regele Ferdinand 40.

„ASTRA“

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad
Adr. telegr.: VAGONASTRA TELEFON: 694 și 900

SECȚIA MOTOARE: Autobuse pentru circulație în orașe, stabiliment de băi, și pentru circulație interurbană. Camioane cu transmisiune prin cardan, sau lanțuri. (In-cărcătură 3 tone). — **Automobile cisterne** pentru transporturi de ulei, benzină și petrol. Capacitatea 3550 litri. **Motoare de benzină** de 6, 14, 45, 60 și 90 HP. — **Strunguri de precizie** pentru tăierea de ghevinduri Withworth sau milimetrice. Distanțe între vârfuri 1000-1200 și 1600 mm. — **Prese cu excentric** cu cursă de 8 tone. **Piese de automobile** pentru automobile de lux și camioane de orice marcă. — **Piese pentru motoare de benzină** de orice marcă.

Produsele noastre se pot procura cu prețuri originale de fabrică dela magaziiile de consignație mai jos notate.

Arad: Intreprindere de Mașini și Automobile str. Alexandri numărul 6. **Brașov:** „Silvania“ Intreprindere Tehnică S. A. Piața Boilor numărul 7. **Cernăuți:** „Mecano“ S. A. Piața Unirii numărul 9. **Cluj:** Blaga Emil, Piața Ștefan Cel-Mare numărul 3. **Lugoj:** Schwäbische Zentralbank, Filiale Lugoj **Oradea-Mare:** „Economia“ S. A. pt. Comerț și Ind. Piața M.-Viteazul 1. **Sătmar:** Frații Princz, Turnătorie de Fier și Fabrică de Mașini **Sibiu:** Compania Anglo-Americană, Bretter Promenade. **Târgu-Mureș:** Biró E. Ing. mech. intrepr. tehnică Strada Ștefan-V. 1a/. **Timișoara:** Schwäbischer Landwirtschaftsverein, Gorove-gasse 5.

și tot soiul de făcut de drumuri primește în cele mai avantajoase condițiuni ori unde întreprinzător de pavozării **ARAD, Piața St. SAVA Nr. 6. Palatul sârbașc. „ Preliminare gratuit.** **Stanity Gheorghe**

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 6 Septembrie 1924 la orele 5 p. m. se va ține licitație publică la Prefectura jud. Arad, pentru procurarea a 6 vagoane lemne de foc necesare școlii normale de stat p. băieți din Arad.

Concurenții va prezenta oferte închise, adresate direcțiunii acestei școli în Strada Ciocărliei No. 11.

Lemnele furnizate vor trebui să fie de esența bună și uscate, iar livrarea lor se va efectua în gara Arad, în termen de o lună de la încheierea contractului.

Plata se va efectua la predarea lemnelor în gară.

Președintele Comitetului școlar de construcție: **I. Georgescu**, prefect de Arad.

Secretar: **Stefan Ciuceanu**, direct. școlii.

Răspândiți Tribuna Nouă!

Publicațiune de licitație.

De oarece licitația publică fixată pentru ziua de 7 August 1924, nu a putut avea loc (din cauza neapăsării concurenților și în vederea timpului de ogorit, se aduce din nou la cunoștință generală că în ziua de 7 Septembrie 1924 la orele 10¹/₂ a. m. se va ține licitație publică la Sediul sectorului II din Gai, pentru arendarea terenului de circa 64 jugăre cadastrale, proprietate ai școlii normale de stat pentru învățători, situat la sudul și dealungul șoselei Arad-Pecica și cuprins între capătul moșiei Bujac și proprietatea fabricii de îngrășat porcii.

Termenul de arendare e de un an, socotit de la 1 Octombrie 1924 iar arenda se va plăti numai în bani.

Orice alte informațiuni de amănunt, se pot obține la Cancelaria Școlii normale de stat pentru băieți din Strada Ciocărliei No. 11, Arad.

Președintele Comitetului școlar de construcție: **I. Georgescu**, prefect de Arad.

Secretar: **Stefan Ciuceanu**, direct. școlii.

apropiere a mașinelor de pompare și a cărui capacitate este de 2400 m. c. De aci tot prin metoda aerului comprimat, este trimisă în canale spre consumație.

După această scurtă descriere, fiecare cetitor observe că apa este pompată de două ori în același scop. Și unde mai pui, că de două ori (metoda aerului comprimat) apa este infectată cu microbii luați din aer!

Avantajile pompelor centrifugare

DI Inginer Kauffman, în fața acestei stări de fapte, s'a gândit la o îndreptare — puțin costisitoare — și se pare că cele puse în gând vor duce la un rezultat surprinzător.

Forța motrice întrebunțată astăzi la extracție și pompare spre consumație, costă înspăimântător de mult.

Inzestrarea fiecărei fântăni cu câte o pompă centrifugară proprie ar însemna un câștig în buget de cel puțin 500 mii lei lunar, căci după socotelile dl. Kauffman scoaterea unei fântăni din rezervoriu și pomparea apei acestei fântăni direct în canal, cu ajutorul unei pompe centrifugare proprii, înseamnă economisirea lunară a cel puțin 25 vag. lemne, ceiace dă 100 mii lei — luat a 4000 lei fiecare vagon.

Această metodă ar înlătura și îmbăxirea apei cu microbii introduși — prin metoda aerului comprimat. Se va zice de către unii medici, că acești microbi rămân în filtrele de azi. Din informațiuni sigure aceste filtre sunt departe de a înlătura totalul microbilor, și apa cea mai sărătoasă nu poate fi dată decât prin metoda pompelor centrifugare, care înlătură contactul aerului cu apa din izvor.

Apa actualelor fântăni, nu poate fi decât cea mai sănătoasă posibilă, de oarece adăncimea lor nu permite viețuirea microbilor, cunoscut fiind faptul că sub 20 m. în pământ încetează orice fel de viețuire.

În aceste fântăni, este exclusă strecurarea chiar a apei de ploae, de oarece toate fântăniile sunt prevăzute la suprafața cu straturi de lut, cunoscute că nu permit pătrunderea apei.

De asemenea cantitatea de mangan exi-

stentă azi în apă, nu poate fi nici mărită, nici scăzută și consumarea lui în actuala cantitate nu este dăunătoare existenței.

Proecte pentru viitor pentru ieftinirea apei

Actualul conducător al Uzinelor Comunale și-a pus în gând să aducă ieftinirea costului apei și cele relatate de către dsa ne dă toată încrederea că spusele îi vor fi întemeiate. La începutul anului 1925 se va scoate din circuitul bazinului central o fântână care va fi amenajată cu pompă centrifugară proprie și a cărei cost de instalare va costa 150 mii lei, sumă ce va fi acoperită în decurs de o lună și jumătate, deoarece scoaterea acestei fântăni din rezervorul central va însemna consumarea a 25 vag. de lemne mai puțin, lunar. Dacă rezultatele vor fi cele sperate de către dl Kauffman, restul de cele patru fântăni vor căpăta aceiași transformare urmând ca la terminarea lor actualele mașini de pompare și extracție, să fie vândute de către primărie, vânzare care ar aduce iarăși o mărire de fonduri. DI ing. Kauffman socotește că inzestrarea actualelor fântăni cu pompe centrifugare, va avea ca primă urmare — dacă viața ar fi tot cea de azi — scăderea costului apei dela 12 lei — cât costă azi — la maximum 4 lei pe m. c. Acum câteva întrebări autorităților conducătoare.

Dacă cele relatate aci — au fost aduse și la cunoștința autorităților — luat-au ele vre-o măsură de urmărire contra fostului conducător, pentru abuzurile săvârșite în tot timpul conducerii sale nefaste?

Fată de munca depusă de către actualul conducător au reușit să se convingă ca acest om a depus o muncă, ce trebuie sprijinită cu oarecare satisfacție morală?

Inginerul Kauffman, despre care am auzit autoritățile noastre locale vorbind numai de bine, este el angajat cu contract în regulă, legătură care l'ar putea lega mai temeinic de realizarea planurilor sale?

Sunt întrebări la care nu cerem să ni se răspundă, dar despre rostul cărora autoritățile noastre sunt rugate să ia act și să le satisfacă — bineînțeles — cum vor crede mai bine.

ciații străine și și-a exprimat această colaborare mutuală să evale cial cu societățile vecine.

O moțiune maghiară

Asociația cercetașilor maghiari dela principiile pe cari se sprijină și dezvoltă un irepentism dăunător pentru ei, cât și pentru țările ce se îndreaptă.

„Proiectul de moțiune“ propus de ghiaari a fost respins însă de către tele conferinței d. Mortuner Ștefan tiunea că comitetul internațional evite orice discuțiune politică. această hotărâre.

Visita ziaristilor

Dupăcum am mai anunțat ziaristii poloni, dintre cei mai cunoscuți veni să viziteze România după gvernului român. Ei vor intra în punctul Grigore Ghica în ziua de 7 Septembrie. De aci vor merge la Iași și Brăila. De acolo se vor îndrepta în Ardeal, unde vor vizita Aradul, Misoara, Reșița și vor veni în Iași la 7 Septembrie, stând în hotelul Vor pleca apoi la Constanța imbarca pentru Constantinopol.

La București vor fi primiți de societăți de presă, precum și de asociațiunea corespondenților de ziare și periodice. În ziua de 7 li se va juca la legătuina polonă, iar după prezentățiunea la teatrul Național neața zilei de 8 vor vizita orașul il vor lua în sala de festivități al tului ziaristilor, dejun oferit de asociațiunii de presă. După prânz culta o conferință a dlui Iorga ția Carol, iar seara li se va oferi chet de către ministerul de exteacul aceluia minister. La ora 11 vor pleca cu un tren special stanța.

Locul României în Conferința Ligei Națiunilor

Ministerul de externe ne comunica ziare au anunțat că România va lua un loc în Consiliul Ligei Națiunilor este inexactă. Mica înțelegere a acord ca țările ei să fie pe rând zentate în Consiliul Ligei. În acestui acord a fost susținută candidatura dlui Ed. Beneș, al dat n'a expirat, așa încât nu pentru moment, vorba de o alegere al doilea membru al Micii Consiliul Ligei Națiunilor. Despre vorbit de alegerea dlui I. G. Dușă ședinte al adunării Ligei și ședinte al uneia din comisii. Și iarăși cel puțin prematură, deose asemenea vicepreședinți și președinea la Geneva în tot timpul adică în tot timpul lunii Septem d. Duca e obligat să se întoarcă Septembrie în țară, așa încât e d. Titulescu va fi ales președinte comisii, dacă se hotărâre a asemenea locuri României.

Românii la conferința universală a cercetașilor din Copenhaga

Lucrările conferinței. — Cum au fost reprezentați românii. — O moțiune a maghiarilor respinsă de conferință.

Eri s'au înălțat în țară, venind din Copenhaga, d-nii C. Nedelcu, V. Hillard și S. Ispravnic cari au reprezentat România la conferința universală a cercetașilor.

La acest congres universal au participat reprezentanții celor 35 națiuni adică delegați a peste 3.000.000 cercetași. Conferința a fost prezidată de reprezentantul regelui Danemarcei, amiralul A. Carstensen.

Presidiul activ l'au avut pe rând toți membrii Comitetului Internațional și anume începând cu „Părintele cercetașiei“ generalul Sir Robert Baden Powel, d-nii conte de Marty (Franța) Iordul Hampton, Sir Pickford (Englita), Mortuner Schiff (America), contele Carpegua (Italia), dr. Svojsik (Cehoslovacia) maiorul Kieverett (Suedia), E. Teuber (Austria).

Liga Națiunilor a fost reprezentată printr'un eminent delegat dr. Nibobe, iar ministerul de externe al Danemarcei prin secretarul general F. Hvass.

Conferințele au avut loc în prea frumoasa sală festivă a primăriei imponente din Copenhaga. Duminecă în 17 August a fost recepțiunea delegațiilor între cari se aflau 3 amirali, mulți ofițeri și educatori distinși — la ministerul de externe. Luni, Marți și Mier-

curi s'au luat în discuțiune chestiunile interesante fixate în programul conferinței. Luni 18 August toți conducătorii delegațiilor au fost invitați la un five o kolektea la M. S. Regele Danemarcei, care s'a întreținut în parte cu fiecare reprezentant în mod foarte cordial.

România la conferință

Nu voi descrie aci dificultățile pe cari le-a întâmpinat delegația Românei la începutul conferinței, cari justifică pe deplin acțiunea de sub conducerea dlui colonel Simboteanu și mișcarea care în special prin revista „Cercetășia“ urmărește regenerarea cercetășiei în România, — voi arăta numai succesele obținute de către delegațiunea României la conferință rămânând să arăt cu altă ocaziune ceace s'ar fi putut ajunge dacă cei competenți ar fi dat atențiunea cuvenită propunerii susținute de către revista „Cercetășia“.

În programul conferințelor România avea rezervată o oră pentru Miercuri a. m. Conducătorul delegației dl. profesor Nedelcu, a arătat dorința asociației românești de a colabora în mod leal cu toate celelalte aso-

Pân' avem ce să iubim,
Acum în țară e pace
N'are nime ce ne face,
Și dac'ar mai îndrăzni
Ei mai bine n'ar pați...
Frumoasa la el privea
Cu brațul capu-i prindea
Toată inima i-o da
Și din grai așa grăia:
— Alelei șoiman ales
Din adânc de codru des!
Mult ești mândru la privit
Mult ești dulce la iubit,
Și bun și cu minte ești
Dar nu știi să te păzești.
Că dac' eu nu eram
În slujbă de nu intram
La dușmani — planul să știu —
Azi tu nu mai erai viu
Și codrul era pustiu.
Alelei șoimantului meu
Crede-mă pe Dumnezeu!
Că n'am frică 'n bătălie
Că-i ajunge la robie,
Ci mă tem de viclenie
Ci mă tem că te-or lega
Cu farcece te-or strica
Să iubești și pe alta,
Care nu-i de legea ta
Ș'apoi se vor răbuna...
Sufletul ț-i-l vor lua
Mintea ț-i-o vor turbura,
Numai doina ț-i-or lăsa.
Avrame sufletul meu
Ține minte ce zic eu...

Craii munților zimbea
Pe frumoasa-o cuprindea

Cu drag la piept o strângea
Gura dulce-i săruta
Și din grai așa grăia:
Mândra mea
Frumoasa mea!
Dacă toate mi-ar lua
Numai doina mi-o lăsa
Și pe tine te-o avea —
Am destul, — căci doina mea
Munții va cutriera,
Și pietrele va învia
Și când voi cânta din fluer
Printre munți va trece un șuer,
Și vor plânge florile
Florile, cocorile,
Plânge-vor izvoarele
Năvălind răzoarele
Și va merge veste'n lume
Veste'n lume de-al meu nume.
Lumea și țara va ști
Neamul meu se va trezi
Sufletul meu va 'nvia
Ș'atuncea
Frumoasa mea
Doamne crud s'a răbuna!...

Pe munți de aur sus
Colo sus
Lângă apus
La apusul soarelui
La marginea cerului
Pe câmpia dorului,
Cine singur rătăcește?
Cine din fluer doinește?
Că toată frunza jelește?
E Avram viteazul crai
Mândru șoimuleț de plai
Craii munților vestit,

Domnul cel nebruit,
Nefrînt în bătălie,
Dar învins cu viclenie,
Fără vină
De-o străină
Cu meșteșug înșelat,
Și cu farcece legat
Și legat și fermecat
Până ce s'au răsunat,
Și mintea i-au tulburat.
Sufletul i Pau furat
Numai doina i-au lăsat.
Dar singur când rătăcea,
Și din fluer când doinea,
Frunza brazilor plângea
Și plângea frunza de fag
Când suna cântecul drag
Și plângea iarba pe lunci
Când sunau doinele dulci,
Și-așa cânta de cu jale
De plângea și apa'n vale
Și-așa cânta de duios
De plângea codrul frumos
Și riul curgând în jos.
Și cântarea cea de jale
Va suna prin munți și vale
Prin veacuri va tot suna
Și munții vor suspina
Floriile vor lăcrăma,
Până s'a umplea cupa;
Până ceasul va suna
Că neamul se va trezi
Sufletul se va găsi,
Sufletul va învia
Ș'atuncea
Când a 'nvia
Doamne crud s'a răbuna...

Centenarul Avram Iancu

Să mergem la Tebea! Informațiuni importante pentru marele public

Arad, 27 August

Trăim ceasurile sfinte ale misterului. Prezidiile serbărilor centenare în Munții-Apuseni fremătă în toate suflurile românești și amintirea pribegeste cu dealungul marilor vremuri strălucite de gloria lui Avram Iancu.

Sunt clipe mari de reculegere morală colectivă pentru noi serbările dela Tebea. Vom putea oare să dăm acum dovada de mult întârzie a solidarității și frăției noastre suflătoare? Va putea Iancu să regăsească, acolo, liniștea turburată sau gând, privind minunea împlinită a acestui popor pentru care s'a sfârșit topit de suferințe?

Impiorăm toate preocupările de partid, impiorăm toate patimile zilei și impiorăm ambițiile deșarte să amuțescă, să se dizolve pentru aceste clipe de tainică culinare din apa cea vie și eternă a cultului național eroic. Să nu mai pățim neașteptarea dela încoronarea întâului rege al tuturor românilor, să nu mai vedem în căpitană pustie dela mormintele lui Ștefan și Gheorghe Pop de Băsești.

Să ne scuturăm de colbul frământărilor nemere și să ne spalăm fețele cu isopul călătorului celei bune, primenindu-ne sufletul și împodobindu-l cu busuioi și tătăița ca dela cea mai mare serbătoare.

Iancu ne cheamă și noi vom merge ca să mergem buni la Tebea!

Inlesniri de călătorie pentru public

Dela ministerul cultelor și artelor primim următoarele informațiuni oficiale cu privire la mijloacele și modalitatea de călătorie pe C. F. cu prilejul serbărilor pentru comemorarea lui Avram Iancu.

1. Pentru publicul doritor de a participa la serbări se aprobă o reducere de 75 la sută a călătoriilor cu destinația Baia-de-Criș (prin Arad) și Cămpeni (prin Turda) dela 28 August până la 4 Septembrie pentru toate trenurile (cu excepția celor expres) ce vor circula spre și dela numitele stațiuni.

La trenurile de persoane vor fi vagoane rezervate participanților la serbări.

Pe liniile Arad—Baia-de-Criș și Turda—Cămpeni circulația trenurilor va fi intensificată până la maximum pentru transportul unui cât mai mare număr de călători.

2. Pentru invitații oficiali se va pune în circulație un tren special cu plecare din București Sâmbătă 30 August ora 8:10 din gara de nord și cu sosirea la Tebea Duminică 31 August ora 7:5.

În acest tren vor ocupa loc numai cei ce posedă invitațiuni oficiale dela ministerul cultelor și artelor (cu No. 1 până la 300).

Itinerariul detaliat al acestui tren s'a comunicat invitaților.

La Tebea

3. Invitația pentru ceremonia de la Tebea (cu cărțile dela No. 100 până la 300) vor avea la dispoziție în Baia-de-Criș vagoane pentru întors la Arad și mai departe în aceeași zi (Duminică 31 August), la ora 17.

4. Invitații pentru serbările dela Cămpeni și Vidra (cărțile dela No. 1 până la 200) vor călători până la Turda cu trenurile în circulație la cari se vor atașa vagoane în plus, iar dela Turda la Cămpeni cu trenul local.

5. Invitații la toate serbările vor face drumul dela Tebea la Cămpeni în automobile și camioane.

Pentru buna rânduială a cortegiului ce se va forma e absolut necesar ca toți invitații din această categorie cari au vehicule proprii să le anunțe Comandamentul militar al cortegiului în Baia-de-Criș Duminică dimineață până la ora 9, numind și persoanele ce merg în ele, spre a primi număr de ordine și a rămâne la dispoziția comandantului.

Nimeni nu va putea intra în cortegiul oficial decât potrivit ordinei ce se va fixa și dispozițiilor ce se vor lua.

6. Trenul oficial pentru invitații la serbare din Cluj se va găsi în Turda în seara zilei de Luni 1 Septembrie unde cei îndreptățiți pot ocupa loc.

Plecarea acestui tren din Turda va fi Marți 2 Septembrie la ora 5 și sosirea la Cluj la ora 7.

Întoarcerea la București se va face în aceeași zi după orele 15.

Măsurile Direcțiunii Regionale C. F. R. din Arad

Pentru transportul călătorilor, la serbări, Direcțiunea Regională locală a luat următoarele măsuri:

Dela Arad se vor îndruma Sâmbătă 30/8 a. c. — dacă vor fi călători suficienți — un tren cu plecare din Arad orele 14 după anexatul mers, eventual se va sporii garnitura trenului 343. În ziua de Duminică

31/8 a. c. vor porni două trenuri speciale, tot pentru populație, cu plecarea din Arad la orele 1:20 și al doilea la orele 2:30 după măsurile de mai jos. Toate vor circula până la Brad. Înapoierea acestor trenuri, se va face Duminică după ore 16. La aceste trenuri se vor atașa și garniturile goale ale trenurilor speciale sosite dela București, dacă tonajul va permite, contrariu se va face tren special.

3. Toate trenurile vor circula cu dublă tracțiune și garnitură cu vagoane suficiente.

4. Vagoanele necesare pentru aceste trenuri speciale se vor lua din garniturile trenurilor de pe celelalte linii, scoțând din ele câte un vagon, eventual 2 vg.

5. La trenul 339 din 30/8 a. c. (Sâmbătă) se va atașa un vagon de cl. I, sau eventual, un Ab mare pentru membrii Comitetului Asociațiunii „Astra”.

6. Trenul automotor accelerat și trenul local Șebîș—Brad, vor circula Sâmbătă și Duminică cu dublă tracțiune dându-li-se vagoane suplimentare, în plus până la capacitate.

7. Depoul de locomotive mic va detașa pe ziua de Sâmbătă și Duminică o locomotivă de rezervă la stația Baia-de-Criș.

8. Pentru a avea locomotive suficiente la trenurile speciale și de persoane anulăm pe ziua de Sâmbătă 30/8 și Duminică 31/8 toate trenurile de marfa pe Secția Arad—Brad și Arad—Șebîș.

Stațiile vor fi decorate și se vor arboră drapelule naționale. Publicul se va aviza prin afișe scrise cu mâna.

No. A 1. Tren special de populație. — Dela Arad până la Brad. (Rang 3). — Luceala nominală Arad—Brad 40 km. Circulă Sâmbătă 30, VIII 1924.

	sosiește ora	pleacă ora
Arad	14.16	14.17
Utviniș	14.24	14.25
Zimand	14.35	14.36
Cant. 6 Div.	14.47	14.50
Sântana	14.58	14.59
Cherechi h.	15.11	15.14
Siria	15.21	15.22
Musca M.	15.28	15.29
Pâncota	15.36	15.37
Seluș Div.	15.50	15.52
Târnova	16.04	16.05
Mocrea	16.15	16.20
Ineu	—	—
Ram. Cermei	16.35	16.36
Tâmand	16.42	16.43
Bocsig	16.52	16.53
Repsig	16.59	17.00
Bârșă	17.10	17.15
Șebîș	17.30	17.31
Berindea	17.36	17.37
Cociuba Div.	17.45	17.46
Almaș	17.55	17.56
Bontestii	18.05	18.15
Gurahonț	18.26	18.27
Gura Vii	18.33	18.34
Aciața	18.42	18.43
Tălagiu	18.51	18.52
Ciuciu	19.07	19.10
Hălmașiu	19.17	19.18
Cant. 47 h.	19.22	19.23
Ociu h.	19.31	19.34
Vața-de-jos	19.43	19.44
Birtin h.	19.54	20.04
Baia-de-Criș	20.09	20.11
Avram Iancu h.	20.15	20.16
Cant. 56 h.	20.21	—
Brad	—	—

No. A 2. Tren special pentru populație (Rang 4) — Dela Brad până la Arad. — Luceala nominală Brad, Arad 40 km. — Circulă Duminică 31 Aug. 1924 (cu garnitura nr. 4).

	sosiește ora	pleacă ora
Brad	—	16:10
Cant. 55 h.	16:15	16:16
Halta Avant.	16:20	16:26
Baia-de-Criș	16:30	16:35
Bichin h.	16:45	16:46
Vața-de-jos	16:56	16:59
Ociu h.	17:07	17:08
Cant. 47 h.	17:11	17:12
Hălmașiu	17:21	17:22
Ciuciu	17:37	17:38
Tălagiu h.	17:47	17:48
Aciața	18:01	18:02
Guravăii H.	18:10	18:11
Gurahonț	18:23	18:33
Bontestii	18:40	18:41
Almaș	18:51	18:52
Cociuba Div.	19:03	19:04
Berindea	19:08	19:09
Șebîș	19:24	19:34
Bârșă Div.	19:45	19:46
Răpsig	19:54	19:55
Bocsig	20:04	20:05
Tâmand	20:13	20:14
Rum. Cerm.	—	—
Ineu	20:30	20:47
Mocrea	20:56	20:57
Târnova	21:09	21:10
Seluș Div.	21:22	21:23
Pâncota	21:29	21:30
Musca M.	21:36	21:31
Siria	21:44	21:45
Cherechi Div.	21:58	21:59
Sântana	22:08	22:12
Cărămid h.	22:17	22:18
Cant. 6 h.	22:22	22:23
Zimand	22:31	22:32
Utviniș	22:39	22:40
Arad	22:58	—

No. A 3 Tren special de populație. — (Rang. 3.) Dela Arad până la Brad. — Luceala nominală dela Arad până la Brad 40 km. Circulă Duminică 31, VIII. 1924 cu 1/D, 1/A, 2/B, 6/C și 15/G.

	sosiește ora	pleacă ora
Arad	—	1:20
Utviniș	1:35	1:36
Zimand	1:42	1:43
Cant. 6 h.	1:52	1:53
Cărămid h.	—	—
Sântana	2:02	2:04
Cherechi Div.	2:12	2:13
Siria	2:25	2:27
Musca-Măd.	2:34	2:35
Pâncota	2:41	2:42
Seluș	2:49	2:50
Târnova	3:03	3:05
Mocrea	3:17	3:18
Ineu	3:28	3:33
Tâmand	3:47	3:48
Bocsig	3:54	3:56
Răpsig	4:05	4:06
Bârșă	4:12	4:14
Șebîș	4:24	4:34
Berindea	4:49	4:50
Cociuba	4:55	4:57
Almaș	5:09	5:11
Bontestii	5:20	5:22
Gurahonț	5:31	5:43
Guravăii	5:54	5:55
Aciața	6:01	6:02
Tălagiu	6:10	6:11
Ciuciu	6:19	6:20
Hălmașiu	6:35	6:37
Cant. No. 4, h.	6:42	6:43
Ociu	6:47	6:48
Vața de Jos	6:56	7:00
Birtin	7:09	7:10
Baia de Criș	7:20	7:23
Avram Iancu h.	7:28	7:32
Cant. 55 h.	7:36	7:37
Brad	7:42	—

No. A 5. Tren special pentru populație (Rang 3) — Dela Arad până la Brad. — Luceala nominală Arad—Brad 40 km. — Circulă Duminică 31 VIII 1924, cu 1 d. 1 a. 2 b. 6 c. 15 g.

	sosiește ora	pleacă ora
Arad	—	2:30
Muniș	2:45	2:46
Zimand	2:52	2:53
Cant. 6	3:02	3:03
Caranid 2	—	—
Sântana	3:12	3:14
Cherechi Div.	3:22	3:23
Siria	3:35	3:37
Musca Măd.	3:44	3:45
Pâncota	3:51	3:52
Seluș Div.	3:59	4:00
Târnova	4:13	4:15
Mocrea	4:27	4:28
Ineu	4:38	4:43
Ram. Cermei	—	—
Tâmand	4:57	4:58
Bocsig	5:04	5:10
Răpsig	5:19	5:22
Bârșă Div.	5:28	5:30
Șebîș	5:40	5:50
Berindea h.	6:05	6:06
Cociuba D.	6:11	6:12
Almaș	6:20	6:22
Bontestii	6:31	6:32
Gurahonț	6:41	6:51
Guravăii h.	7:02	7:03
Aciața	7:09	7:10
Tălagiu h.	7:18	7:19
Ciuciu	7:27	7:28
Hălmașiu	7:43	7:44
Cant. 7 nr. 47 h.	7:53	7:54
Ociu h.	7:58	7:59
Vața-de-jos	8:07	8:15
Birtin h.	8:24	8:25
Baia-de-Criș	8:35	8:37
St. Avram Iancu	8:42	8:47
Cant. 55 h.	8:51	8:52
Arad	8:57	—

No. A 2. Tren special pentru populație (Rang 4) — Dela Brad până la Arad. — Luceala nominală Brad, Arad 40 km. — Circulă Duminică 31 Aug. 1924 (cu garnitura nr. 4).

	sosiește ora	pleacă ora
Brad	—	16:10
Cant. 55 h.	16:15	16:16
Halta Avant.	16:20	16:26
Baia-de-Criș	16:30	16:35
Bichin h.	16:45	16:46
Vața-de-jos	16:56	16:59
Ociu h.	17:07	17:08
Cant. 47 h.	17:11	17:12
Hălmașiu	17:21	17:22
Ciuciu	17:37	17:38
Tălagiu h.	17:47	17:48
Aciața	18:01	18:02
Guravăii H.	18:10	18:11
Gurahonț	18:23	18:33
Bontestii	18:40	18:41
Almaș	18:51	18:52
Cociuba Div.	19:03	19:04
Berindea	19:08	19:09
Șebîș	19:24	19:34
Bârșă Div.	19:45	19:46
Răpsig	19:54	19:55
Bocsig	20:04	20:05
Tâmand	20:13	20:14
Rum. Cerm.	—	—
Ineu	20:30	20:47
Mocrea	20:56	20:57
Târnova	21:09	21:10
Seluș Div.	21:22	21:23
Pâncota	21:29	21:30
Musca M.	21:36	21:31
Siria	21:44	21:45
Cherechi Div.	21:58	21:59
Sântana	22:08	22:12
Cărămid h.	22:17	22:18
Cant. 6 h.	22:22	22:23
Zimand	22:31	22:32
Utviniș	22:39	22:40
Arad	22:58	—

No. A 4. Tren special pentru populație (Rang 4) — Dela Brad până la Arad. Luceala nominală dela Brad până la Arad 40 km. Circulă Duminică 31 VIII. 1924 cu garnitura tr. A. 3.

	sosiește ora	pleacă ora
Brad	—	17:00
Cant. 55 km.	17:05	17:06
Avram Iancu km.	17:10	17:16
Baia-de-Criș	17:20	17:30
Birtin	17:40	17:41
Vața-de-jos	17:51	17:52
Ociu km.	18:00	18:01
Cant. 47 km.	18:04	18:05
Hălmașiu	18:14	18:15
Ciuciu	18:30	18:31
Tălagiu	18:40	18:41
Aciața	18:54	18:55
Guravăii	19:03	19:04
Gurahonț	19:16	19:20
Bontestii	19:27	19:28
Almaș	19:28	19:42
Cociuba	19:53	19:54
Berindea h.	19:58	19:59
Șebîș	20:14	20:30
Bârșă div.	20:41	20:42
Băpsig	20:50	20:51
Bocsig	21:00	21:08
Tâmand	21:16	21:17
Raniuf sp. Cer	—	21:28
Ineu	21:33	21:40
Mocrea	21:49	21:50
Târnova	22:02	22:03
Seluș div.	22:15	22:16
Pâncota	22:22	22:23
Musca-M.	22:29	22:30

Siria	22:37	22:38
Cherechi div.	22:51	22:52
Sântana	23:01	23:10
Caramid. h.	23:15	23:16
Cant. 6 h.	23:20	23:21
Zimand	23:29	23:39
Utviniș dir.	23:37	23:37
Arad	23:59	—

No. A 6 Tren Special pentru populație. (Rang 4.) Dela Brad până la Arad. — Luceala nominală Brad—Arad 40 km. Circulă Duminică 31—VIII. 1924.

	sosiește ora	pleacă ora
Brad	—	19:10
Cant. 55 b.	19:15	19:16
Avram Iancu b.	19:20	19:26
Baia de Criș	19:30	19:38
Biciș h.	19:48	19:49
Vața de Jos	19:59	20:00
Ociu h.	20:08	20:09
Cant. 47 h.	20:13	20:14
Hălmașiu	20:23	20:24
Ciuciu	20:39	20:48
Tălagiu h.	20:57	20:58
Aciața	21:11	21:12
Guravăii h.	21:20	21:21
Gurahonț	21:33	21:34
Bontestii h.	21:41	21:42
Almaș	21:52	21:53
Cociuba Div.	22:04	22:05
Berindea h.	22:09	22:10
Șebîș	22:25	22:35
Bârșava Div.	22:46	22:47
Răpsig	22:54	22:56
Bocsig	23:05	23:06
Tâmand	23:14	23:15
Ineu	23:31	23:41
Mocrea	23:50	23:51
Târnova	0:03	0:04
Seluș. Div.	0:16	0:17
Pâncota	0:23	0:24
Musca H.	0:30	0:31
Siria	0:38	0:39
Cherechi	0:52	0:53
Sântana	1:02	1:06
Cărămid h.	1:11	1:12
Cant. 6 h.	1:15	1:17
Zimand	1:24	1:26
Utviniș	1:33	1:34
Arad	1:52	—

INFORMAȚIUNI

Redacțional

Măine fiind sărbătoare, Sfta Mărie-mare, numărul cel mai apropiat al ziarului nostru va apare Vineri noaptea la orele obișnuite.

DI Prefect al județului față de serbările Avram Iancu

DI. I. I. Georgescu, prefectul județului, pătruns fiind de marea însemnătate a serbărilor din zilele de 30 și 31 August, care se țin în cinstea celei mai reprezentative figuri românești de dincoace de Carpați, a dat instrucțiuni tuturor comunelor din județ ca în ziua de Duminică 31 August, atât proștii cât și învățătorii să țină conferințe în sate, arătând locuitorilor însemnătatea sărbătorii din acea zi.

Pentru ca învățătorii satelor să și poată improspăta forțele de muncă pe tărâmul național cultural al prefect a găsit cu cale ca la serbările dela Baia de Criș—Tebea să poată lua parte un grup cât mai numeros de învățători; în care scop întreg corpul învățătoresc a fost convocat pentru Vineri 29 August în localul prefecturii, pentru a se forma delegația, care urmează să participe la serbările Iancului.

Parastas pentru Avram Iancu

Astăzi Joi se va oficia în toate bisericile din țară un parastas pentru odihna sufletului marelui erou național Avram Iancu. Un astfel de parastas se va oficia și în Catedrala orașului nostru, la care publicul aradan este rugat a lua parte în număr cât mai mare posibil.

Lucrări pentru descoperirea cetății Sarmisegetuza

D. Teodorescu, profesor de arheologie la Universitatea din Cluj; a început cercetările pentru descoperirea cetății dace de la Grădiște, sub muntele Gojan, pe locul fostei Sarmisegetuze. Săpăturile promit rezultate senzaționale.

Loteria Sindicatului Presei din Ardeal

Loteria Sindicatului Presei Române din Ardeal din motivul că nu s'au putut încasa sumele respective din biletele plasate spre vânzare se amână pentru data de 16 Februarie 1925 conform aprobării Ministerului de Intene.

Toate biletele plasate sunt valabile pentru tragera dela 16 Februarie 1925, și până la aceasta dată se pot face noi comenzi prin poștă, trimițând 20 lei valoarea a 10 bilete pe adresa Sindicatului Presei Române din Ardeal Cluj.

Copil înecat

În ziua de 26 August la orele 16 copilul Aradului Cornel în etate de 2 ani, s'a înecat în iazul morii tatălui său Aradului Petru din comuna Dumbrăvița. Cazul cercetându-se, s'a dovedit că la mijloc nu este nici un caz de crimă.

Palatul Universității din București

Lucrările noui aripi a Universității — aceea dinspre str. Academiei, — sunt aproape sfârșite. Se vor pune la îndemâna Universității, în modul acesta, încă 300 de încăperi spațioase. Inaugurarea nouei aripi se va face în primele zile ale lunii Octombrie. În cursul anului viitor se va termina și aripa dinspre statuia lui Ion Brătianu. Se vor încep de asemenea lucrările pentru transformarea actualei Universități carei i se va ridica încă un etaj, armonizându-se cu arhitectura celor două aripi.

Cinematograf

(x) „Secretul strajnic“, această monumentală iconă din viață în 6 interesante acte, va fi rulat pentru ultima dată astăzi la Cinematograful de pe Malul Muresului. O fată cu suflet de artist, rămasă orfană ajunge în castelul unei vechi familii aristocrate engleze. Șambelanul curții e rudă cu dânsa, care caută distracție în artă, să supără pe dânsa și o alungă din castel. Valvărtețul vieții o prinde în roial său, și dânsa devine artistă dansatoare sărbătorită. În cursul unei reprezentări, face cunoștința cu domnul tiner al castelului, care o place și o face soție. În vechiul castel, vechia familie a șambelanului o primește rece pe tinera doamnă, față de care în curând devine gelos și bărbatul. Cauza gelosiei se bazează pe o neînțelegere și când aceasta se constată, se împacă și în castel, pacea și fericirea se revărsă. Începutul punct la 9 ora.

Vecinică tinerețe ajunge orice femeie, dacă folosește crema „Serail“. O pregătește Farmacia Rozsnyai din Arad.

Primarul orașului Dijon (Franța) va vizita Iași

Pentru ziua de 4 Septembrie a. e., d. Gaston Gerard, primarul orașului Dijon din districtul Bourgogne (Franța) și-a anunțat sosirea în localitate. Cu acest prilej d-sa ține o conferință în aula universității, unde va vorbi despre districtul Bourgogne, despre orașul Dijon, operele de artă ale județului său și în același timp despre produsele școlii, între cari sunt și renumitele vinuri de Bourgogne.

Conferința va fi însoțită de numeroase proiecțiuni.

Două accidente de automobil

Automobilele prefecturilor județelor Mureș-Turda și Ciuc au suferit câte un accident, în apropiere de Tg.-Mures: Acela al prefecturii Mureș-Turda și-a sfărâmat motorul, iar șoferul a murit. Automobilul prefecturii de Ciuc, răsturnându-se în șant, s'a deteriorat, fără să fie vre-o victimă omenească.

Gravul accident al unei artiste

O mare nenorocire, care va costa viața unei cunoscute artiste maghiare, s'a întâmplat astăzi lângă Episcopia Bihorului.

În trenul accelerat călătorie spre Cluj și primadona maghiară Horváth Nusi, care acum trei ani își pierduse vocea iar acum și-o recăpătase, și venea într'un turneu în Ardeal, unde era bine cunoscută.

Când trenul eșise din stația Episcopia Bihorului, la un moment dat își incetinise mersul. Un călător scotând capul pe ferăstră și s'a părut că un alt tren vine din direcția opusă și a spus celorlalți călători că trenurile se ciocnesc.

Primadona Horváth Nusi cuprinsă de groază a sărit din tren, rupându-și picioarele și rănindu-se grav la piept.

În stare disperată a fost internată în spitalul din Oradea-Mare, dar se crede că nu va scăpa cu viața.

O bibliotecă preistorică

Acum câteva luni s'a descoperit în apropierea orașului Mexic o adevărată bibliotecă preistorică, veche de 7000—8000 de ani.

La o adâncime de 10 metri, sub un strat de cenuse vulcanică, s'au găsit niște pietre de formă regulată pe care erau săpate inscripția și care erau așezate în ordine pe rafturile unui dulap.

Această bibliotecă e dovada definitivă a unei civilizații, a cărei existență savanții o banuiau de mult și anume: o civilizație de origine mongolică, anterioară nu numai civilizației Arztechilor dar și celeia a Zoltechilor.

În valea în care e azi orașul Mexic a fost altă dată o zonă vulcanică și probabil că s'a întâmplat același lucru ca la Pompei, căci în apropierea bibliotecii acoperite de lavă s'au descoperit și num roase schelete omenești.

Cărțile, adică „volumele“ descoperite sunt de dimensiuni diferite și după neîndemânarea sau finețea scrierilor săpate, se poate deduce că această bibliotecă, întocmai ca și una din timpurile noastre, conținea cărți vechi și cărți moderne.

(x) Azi, Joi, Vineri și Sâmbătă mai rulează încă partea a doua filmului „Tragedia Amorului“ la cinematograful Apollo. Cei care nu au văzut-o să grăbească a prinde ocaziunea.

(x) În „Urania“ se va rula și azi tot „Punctul viu de țară“ care se pare că a câștigat de mult simpatia publicului.

(x) Vine! Fatty, regele benzinelui! Iată o bucată care cuprinde cât un program întreg. Pentru că numai unul e Fatty și el vine din nou la Arad, în program cu rol principal.

(x) Reprezentațiile în „Apollo“ și în „Urania“ se încep azi, Joi, dela 4.30 până la 6 p. m. și dela 8 la 9 p. m.

Cronica școlară

Inscrierile la școala medie (civilă) de stat „Iosif Vulcan“ din Arad

Inscrierile încep la 10 Septembrie (dela 8—12 ore) și țin până la 15 Septembrie. Taxa: 400 lei. Examenul de corigență se va ține la 10 Septembrie după masă începând la orele 14. Examenul de absolvire pentru sesiunea de toamnă va începe la 18 Septembrie. Se primesc numai cei reușiți la examenul de corigență și absenții din lunie.

Examenul particulară: la 16—20 Septembrie. Cereri tiparite pentru înscriere și reinscriere se găsesc la librărie.

Pentru înscrierea în cl. I, se cer următoarele acte: 1. Actul de naștere. 2. Certificatul de absolvire a cursului primar. 3. Certificatul de vaccinare.

Chemarea Duhului Sfânt, începerea anului școlar la 21 Septembrie, la orele 8 a. m.

Concursul de tir „Iuno“

Arad, 27 August.

Programul concursului de tir la porumb și bile de sticlă, organizat de societatea „Iuno“, despre care am mai vorbit și care va avea loc acum Duminică în Arad este următorul:

1. Emulație de deschidere: 15 buc. bile de sticlă. Distanța 15 m. Premiu I, II, III. Taxa de participare: 150 lei.

2. Emulație principală: 10 Porumbi. Distanța 28 m. 3 greșeli condițional, es hid. Premiu I, II, III. Taxa de participare: 200 lei.

3. Emulație la 5 părechi bile de sticlă. Distanța 12 m. Premiu I, II și III. Taxa de participare 150 lei.

4. Premiul „Handicap“ 1 (unu) porumb. „Handicap“-urile se vor compune după rezultatul emulației principale. Premiu I, II, III. Taxa de participare 200 lei.

5. „Handicap“ de distanță: 10 buc. bile de sticlă. „Handicap“-urile se vor compune după rezultatul emulației Nr. 1 și 3. Pre-

miiu I, II și III. Taxa de participare 150 lei.

6. Emulație de distracție: 1 (unu) porumb. Distanța 26 m. La aceasta emulație pot participa numai acei, cari înă nu au fost premiați. Premiu I, II, III. Taxa de participare 200 lei.

7. „Post“-uri la porumbi și bile de sticlă. Conform înțelegerii la fața locului.

Hotărâri generale

1. La emulație se vor respecta regulamentele din Monte Carlo. 2. Timpul de însimare se fixează pe 28 August a. e. la secretariatul societății C. Motorea (Bul. Reg. Ferdinand 19.) Insinuarea la fața locului cu 20% mai scump. 3. Aranjatorii își rezervă dreptul de a schimba — eventual — programul. 4. După emulație cină comună după înțelegere. 5. În concursul emulațiilor Buffet. 6. În caz că se vor însinua mai mulți emulația va fi continuată în ziua de 1 Septembrie 1924.

Economice.

Școli de economie casnică

În anul acesta vor funcționa următoarele școli de economie casnică:

Școala de economie casnică din comuna Barcea, județul Tecuci (gara Barcea). Școala de economie casnică din comuna Budisteni, județul Muscel (gara Leordeni). Școala de economie casnică din comuna Brătești, județul Fălciuceni (gara Leordeni). Școala de economie casnică din comuna Bucecea, județul Botoșani (gara Bucecea). Școala de economie casnică din comuna Cocloc, județul Ilfov (gara Peris). Școala de economie casnică din comuna Ciorani Prahova (gara Ciorani).

Școala de economie casnică din comuna Vadeni, județul Gori (gara Tg.-Jiu sau Vadeni). Școala de economie casnică din comuna Pietroșani, județul Vlașca (gara Giurgiu). Școala de economie casnică din comuna Teiu, județul Arges (gara Petroșani sau Leordeni). Școala de economie casnică din comuna Corjeuți, județul Hotin. Școala de economie casnică Lucărești-Bucovina. Școala de economie casnică Sic (județul Solnoc-Dobâca). Școala de economie casnică din comuna Folt, județul Hunedoara (gara Orăștie). Școala de economie casnică din comuna Porumbacul-de-Jos, județul Făgăraș (gara Porumbacul-de-Jos). Școala de economie casnică din comuna Bălătești, județul Neamț (gara Piatra-Neamț).

Firme declarate insolabile la Cluj

Firma Szilagyî Eleonora, mare fabrică de spirit cu sediul la Cluj a fost declarată insolabilă. Pasivul se ridică la 27 milioane iar activul la 12 milioane lei, în care date rește însă fiscalul 7 și jumătate milioane. Susnumita firmă a oferit un aranjament de 25 la sută, care a fost aprobat de principalul creditor. Banca Generală a Țării Românești.

Marele magazin de mode Palmay din piața Unirei a fost de asemenea declarat insolubil având un pasiv de 4 milioane jum. S'a oferit un aranjament de 50 la sută cu creditorii. Avocatul Amos Frâncu a fost numit curator.

Biletele de bancă Cehoslovace

Legatiunea republicii cehoslovace din București aduce la cunoștința celor interesați, că termenul pentru retragerea biletelor de bancă cehoslovace de 500 Kc, emisiunea 1 (roșii) cu data emisiunii de 19 Aprilie 1919 s'a fixat până la 31 August a. e.

Toate aceste bancnote trebuie trimise deci până la acea data oficiului bancar al ministerului de finanțe din Praga.

Știri economice externe

Praga: S'au exportat din Cehoslovacia în Rusia, în perioada Aprilie—Iulie 1924, următoarele produse: mașini agricole și piese detașate pentru 8.930.000 coroane; diverse alte mașini. 1.120.000 cor.; produse metalurgice (recipiente, tuburi), 31.980.000 cor.; material pentru dinamuri, 1.590.000 cor.; oțel, 1.470.000 cor.; lână, 3.600.000 cor. meiu, 3.350.000; diverse produse chimice, 21.290.000 cor.; cifra totală a exportărilor se ridică la 73 milioane 130.000 coroane.

Viena: Din cauza urcării subite a pretului pentru grâu industria morăritului trece printr'o mare criză. Marele întreprindere sunt obligate să dea drumul personalului nemai putând întrebuința decât 30—40 la sută din cantitatea lor de producție.

Berlin: Guvernul Reichului a decis să depună în Reichstag, în prima sesiune a proiectului noului regim vamal. Presa declară că proiectul va fi rezolvat încă în sesiunea actuală.

Piața cerealelor

Toate articolele sunt slabe. Exportatorii se abțin dela cumpărături.

În străinătate tendința e în scădere sub presiunea ofertei mondiale.

Cerealele au cotat la:

BRILA: orz 71400 lei, ovăz 54000 lei, fasole 130000 lei, grâu 78000 lei, porumb 58000 lei vagonul.

GALAȚE: orz 71200 lei, ovăz 54200 lei, fasole 131000 lei, grâu 78200 lei, porumb 58200 lei vagonul.

CONSTANȚA: orz 71000 lei, ovăz 55000

lei, fasole 132000 lei, porumb 58000 lei vagonul.

SILISTRA: fasole 125000 lei, grâu 79000 lei vagonul.

GIURGIU: orz 66000 lei, porumb 57000 lei vagonul.

CALARASI: orz 66500 lei, ovăz 57100 lei, fasole 125000 lei, porumb 57000 lei vagonul.

OLTENIȚA: fasole 125000 lei, grâu 79000 lei vagonul.

TULCEA: orz 71500 lei vagonul.

IN BASARABIA: orz 71000 lei, fasole 125000 lei, porumb 57000 lei vagonul.

—00—

Devizele și valute

Rador, 27 August.

Zürich: Deschiderea: Inchi-

Berlin: 127.25 —

Amsterdam: 206.87.50 —

New-York: 533.87.50 —

Londra: 2396. — —

Paris: 2885. — —

Milano: 2362.50 — —

Praga: .16. — —

Budapesta: 69.50 — —

Belgrad: 667.50 — —

București: 260. — —

Varșovia: — — — —

Viena: 7525. — — — —

București închiderea: Paris 1120.922, Berlin —, Newyork 204. —, München 38.60, Viena 30. —, Praga 61. —, pesta —

Valute: Napoleon 760, Marca de aur 140, lira turcească 110, font englez 90, franc 1140, franc elvețian 40, drachma 370, dinar 255, dolar 202. —, austriacă 30 —, coroana maghiară 2 col 620, Marca polonă 40. —

Nr. act. 1479/1924.

Publicațiune de licitație

Aducem la cunoștința publică că licitația și cheltuielile datorate de către G. Lovits Alexandru comerciant în băne se vor vinde la licitație publică pe intervenția subsemnatului în ziua de 1924 după masă la ora 4 în biroul subsemnatului din Arad Str. Alexandru, circa 12.000 bucați bandaje cu strigare 150.000 Lei, contra plății în rucă care va oferi mai mult, chiar și sub pretul de strigare. Anunț de depune înainte de participare ca val suta din pretul de strigare la mâna lui public. Marfa este depozitată în Cassei din Arad, Bulevardul Generalina Nr. 12, unde este pusă la vânzare în condițiile între orele 3—5 după amiază.

Condițiunile detaliate de licitație cunoaște în biroul subsemnatului.

Arad, la 27 August 1924.

Dr. Silviu

notar

Tipografia „Aradul“

aranjată cu cele mai moderne mașini de tipar și cele mai moderne litere pentru pregătirea tuturor lucrărilor aparținătoare acestei branșe, precum: reviste literare, anuare școlare, invitări de cununie, botez, petreceri, bilete de vizită, etc. etc.

Tipografia Aradul S. P. ARAD, Bul. Reg. Maria 12. (În curte la dreapta)